

Sprawozdanie z działalności Krakowskiego Banku Spółdzielczego za 2017 r.

Rozdział I. Charakterystyka działalności i zasobów

1. Bank działa pod nazwą Krakowski Bank Spółdzielczy, forma prawna – spółdzielnia, siedziba Banku znajduje się w Krakowie przy Rynku Kleparskim 8, 31-150 Kraków. Bank prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Fundusze własne Banku na koniec 2017r. wynoszą 253 153 tys. zł. i w roku sprawozdawczym wykazały dynamikę 101,26% – zwiększyły się o 3 141 tys. zł. Fundusz udziałowy wynosi 14.573 tys. zł. i zwiększył się o 407 tys. zł. w stosunku do stanu na koniec 2016r.
3. Organy Banku stanowią: Zebranie Przedstawicieli, Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Zebrania Grup Członkowskich.
Zebranie Przedstawicieli składa się z 83 delegatów wybranych w 2016 r. na czteroletnią kadencję.
Rada Nadzorcza działa w składzie 12 osobowym, tj. zgodnym ze Statutem Banku.
Zarząd składa się z 5 osób: Prezesa Zarządu i czterech Wiceprezesów.
W 2017 r. nie zachodziły zmiany w składzie Zarządu Banku.
4. Na 31.12.2017r. Bank prowadził działalność za pośrednictwem 28 Oddziałów, 46 Filii i Punktów Obsługi Klienta. Siedziby tych placówek umiejscowione są w województwie: małopolskim, śląskim, świętokrzyskim i opolskim. Przedmiotem działalności placówek bankowych są czynności określone w Statucie Banku.
Centrala Banku w strukturze organizacyjnej pełni funkcję jednostki nadzorującej, wspomagającej i kontrolnej w systemie scentralizowanym.
Placówki operacyjne nie sporządzają odrębnych sprawozdań finansowych.
Z dniem 31.12.2017r. przestały funkcjonować wszystkie placówki partnerskie.
5. Zespół pracowników stanowi 667 osób, w tym 508 kobiet, co stanowi 76% ogółu pracowników. W okresie sprawozdawczym stan zatrudnienia uległ zmniejszeniu o 2 pracowników. Pracownicy z wyższym wykształceniem stanowią 65%, a z policealnym i średnim 30% ogółu. Pracownicy w przedziale wiekowym do 30 lat stanowią 6% zatrudnionych, w przedziale od 30 do 50 lat 61%, w przedziale od 50 do 60 lat 25% oraz powyżej 60 lat 8%. W 2017 roku zatrudniono 78 pracowników, rozwiązano stosunek pracy z 80 osobami. Na dzień 31.12.2017r. liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty wyniosła 649. Pracownicy Banku korzystali z różnych świadczeń w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. W roku sprawozdawczym przeznaczono na ten cel 1.289 tys. zł, co stanowi wzrost o 225 tys. zł. w stosunku do roku poprzedniego.

Rozdział II. Cele działalności

Misje i cele strategiczne Krakowskiego Banku Spółdzielczego określone są w Strategii działania Banku na lata 2017 – 2019.

Krakowski Bank Spółdzielczy działając na rynku usług finansowych w sposób profesjonalny, kompleksowy i bezpieczny wykorzystując posiadane zasoby oraz znajomość lokalnego terenu oferuje klientom detalicznym oraz MŚP najwyższej jakości usługi spełniające ich potrzeby. Powyższe działania skierowane są na wspieranie rozwoju gmin, powiatów i rolnictwa. Bank działa zgodnie z ogólną filozofią banków spółdzielczych „Myśl globalnie, działaj lokalnie”.

Dalszy rozwój wymaga realizacji następujących priorytetów:

- Spełnienie wymogów KNF w zakresie:
 - współczynników kapitałowych (realizacja na bieżąco),
 - wymogów ostrożnościowych, w tym w obszarze płynności i dźwigni finansowej (realizacja na bieżąco).
- Utrzymanie czołowej pozycji wśród banków spółdzielczych w Polsce.
- Dalszy rozwój bankowości elektronicznej i mobilnej liczony wzrostem użytkowników r/r i wzrostem stanu depozytów internetowych r/r.
- Wzrost kredytów detalicznych w portfelu kredytowym o 20% w 2018 r.
- Obniżenie wskaźnika C/I.

Rozdział III. Ryzyko działalności

1. Rodzaje ryzyka na jakie narażony jest Bank.

Bank w ramach oceny procesu szacowania adekwatności kapitałowej określa mapę ryzyk występujących w Banku w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk. Zasady pomiaru istotności ryzyk wraz z zasadami wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego dla wszystkich ryzyk zidentyfikowanych w działalności Banku zostały określone w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Krakowskiego Banku Spółdzielczego”. Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności w Banku występują następujące rodzaje ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyko koncentracji kredytowej, instrumentów finansowych oraz zaangażowań kapitałowych,
- 3) ryzyko rezydualne,
- 4) ryzyko operacyjne (w tym ryzyko prawne i ryzyko IT),
- 5) ryzyko płynności i finansowania,
- 6) ryzyko stopy procentowej,
- 7) ryzyko walutowe,
- 8) ryzyko braku zgodności,
- 9) ryzyko biznesowe,
- 10) ryzyko strategiczne,
- 11) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 12) ryzyko niewypłacalności,
- 13) ryzyko reputacji,
- 14) ryzyko modeli,
- 15) ryzyko bancassurance.

2. **Podstawowe zasady** zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk reguluje „Strategia zarządzania ryzykami w Krakowskim Banku Spółdzielczym”, która określa:
- 1) istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 2) zasady polityki Banku w zakresie ryzyka,
 - 3) organizację i strukturę zarządzania ryzykiem,
 - 4) zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem,
 - 5) zasady kontroli wewnętrznej.

Szczegółowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego określają odnoszące się do nich, obowiązujące w Banku regulacje i dokumenty wewnętrzne, w szczególności polityki, instrukcje, procedury i plany.

Konkretyzację zasad, w tym wyznaczenie akceptowalnego poziomu ryzyka, zawierają polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zatwierdzone przez Radę Nadzorczą. Na podstawie strategii i polityk opracowywane są instrukcje w zakresie zarządzania ryzykami, które Bank uznaje za istotne w swojej działalności oraz wyznaczane są limity wewnętrzne zatwierdzone przez Zarząd Banku. Limity wewnętrzne ograniczające ryzyko są dostosowane do akceptowalnego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko. Instrukcje wewnętrzne odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych ryzyk, postępowania w przypadku przekroczenia limitów wykonywania testów warunków skrajnych.

3. **Proces zarządzania ryzykiem** jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, który obejmuje następujące działania:
- 1) identyfikację ryzyka (poprzez gromadzenie, aktualizację, przechowywanie danych, generowanie raportów, analizy oraz ocenę czynników ryzyka na podstawie zgromadzonych danych),
 - 2) pomiar ryzyka,
 - 3) limitowanie ryzyka,
 - 4) monitorowanie ryzyka,
 - 5) kontrolowanie ryzyka,
 - 6) raportowanie ryzyka,
 - 7) stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko,
 - 8) wykonywanie testów warunków skrajnych.
4. **Istotność poszczególnych ryzyk** wyznacza się w oparciu o aktualny profil danego ryzyka ustalony na podstawie wyników pomiaru wykonywanego na zasadach opisanych w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Krakowskiego Banku Spółdzielczego”.
5. **Za ryzyka istotne w Banku uznaje się** ryzyka Filaru I (kredytowe, operacyjne, walutowe) oraz inne ryzyka uwzględnione w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Krakowskiego Banku Spółdzielczego” w przypadku których pomiar (wykonywany wg kryteriów ilościowych lub jakościowych), wg zasad wskazanych w niniejszej Instrukcji, wykazuje potencjalny i znaczący wpływ na wynik finansowy, fundusze Banku albo Bank tworzy wewnętrzny wymóg kapitałowy na ich pokrycie.

6. Zadania związane z zarządzaniem ryzykami obejmują ogólnie:

- 1) doskonalenie metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- 2) optymalizację systemu informacji zarządczej,
- 3) wdrożenie przepisów wynikających z Rozporządzenia CRR, w tym aktualizacja pisemnych procedur w zakresie systemu zarządzania ryzykiem,
- 4) wdrażanie postanowień Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego,
- 5) wdrożenie zmian w systemach informatycznych, w celu ich dostosowania do zaktualizowanych procedur, o których mowa w pkt. 3),
- 6) podział zadań i odpowiedzialności w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku, zapewniający niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej z której to ryzyko wynika,
- 7) doskonalenie systemu kontroli wewnętrznej.

Za realizację zadań priorytetowych odpowiedzialny jest Zarząd oraz wyznaczone przez Zarząd, komórki organizacyjne Banku.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
- 2) Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
- 3) Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
- 4) Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 5) Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi.
- 6) Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych.
- 7) Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.
- 8) Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
- 9) Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

7. Bank w swojej działalności kierował się będzie przy podejmowaniu ryzyka następującymi priorytetami:

- 1) dostosowanie skali prowadzonej działalności do wielkości funduszy własnych Banku co gwarantować będzie przestrzeganie współczynników kapitałowych na poziomach zapewniających spełnianie tzw. wymogu połączonego bufora,
- 2) osiągnięcie wyniku finansowego na poziomie zapewniającym kontynuację rozwoju Banku,
- 3) tworzenie rezerw celowych adekwatnych do poziomu ryzyka kredytowego,
- 4) zachowanie norm płynności,
- 5) ograniczanie ryzyka stopy procentowej,
- 6) ograniczanie ryzyka walutowego,
- 7) ograniczanie ryzyka operacyjnego,
- 8) nie angażowanie się Banku w transakcje, które spowodowałyby powstanie portfela handlowego w myśl zapisów Uchwały KNF,
- 9) współpraca na rynku finansowym głównie ze znanymi dotychczas kontrahentami,
- 10) utrzymanie poziomu płynności i kapitałów na poziomie pozwalającym spełnić minimalne progi określone przepisami Rozporządzenia CRR.

8. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. **Rada Nadzorcza** sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza zatwierdza akceptowalny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) Banku określony w Politykach zarządzania poszczególnymi ryzykami. Rada nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku.
2. **Komitet Audytu** wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w celu prawidłowego i skutecznego wykonywania nadzoru nad stosowaniem przez Bank zasad sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej, systemów zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego oraz współpracy z biegłym rewidentem Banku. Do zadań Komitetu w zakresie systemu zarządzania ryzykiem należy w szczególności: monitorowanie skuteczności systemów zarządzania ryzykiem, analizowanie okresowo przekazywanych informacji SIZ w zakresie systemów zarządzania ryzykiem, wydawanie opinii co do adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.
3. **Zarząd** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykami, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykami, systemu kontroli wewnętrznej, szacowania kapitału wewnętrznego, utrzymywania poziomu funduszy własnych na poziomie nie niższym niż oszacowany kapitał wewnętrzny i dokonywania przeglądów strategii i procedur szacowania kapitału wewnętrznego.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej i w Rozporządzeniu CRR. Oznacza to regularne omawianie zagadnień ryzyka na posiedzeniach tych organów.

4. **Wiceprezes Zarządu Pionu Ryzyka** nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku, nadzoruje bezpośrednio działalność komórek organizacyjnych wykonujących zarządzanie ryzykami istotnymi, niezależnie od zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, ma obowiązek dostarczać kompleksowych i zrozumiałych informacji na temat ryzyka, umożliwiających Radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku zrozumienie profilu ryzyka oraz odpowiada za funkcjonowanie systemu informacji zarządczej w zakresie ryzyka.
5. **Biuro Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym**, odpowiada za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank do Zarządu i Rady Nadzorczej. Biuro zarządza ryzykami: płynności i finansowania, stopy procentowej, walutowym, operacyjnym, biznesowym i strategicznym; wykonuje testy warunków skrajnych w zakresie tych ryzyk; monitoruje przyjęty poziom apetytu na ryzyko oraz wskaźniki ryzyka i limity; sygnalizuje Zarządowi Banku przypadki przekroczeń oraz wyjaśnia przyczyny powodujące przekroczenia. Biuro

ocenia ryzyko operacyjne w zakresie usług zleczanych podmiotom zewnętrznym na zasadzie outsourcingu, do zadań Biura należy opracowywanie projektów regulacji wewnętrznych Banku obejmujących zasady zarządzania ryzykami (w tym propozycji limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko) pozostającymi w administracji Biura oraz Strategii zarządzania ryzykami i ich weryfikacja.

6. **Biuro Zarządzania Ryzykiem Kredytowym i Kapitałowym**, odpowiada za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank do Zarządu i Rady Nadzorczej. Biuro zarządza ryzykami: kredytowym (w tym ryzykiem portfela detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie), koncentracji kredytowej, koncentracji zaangażowań kapitałowych, rezydualnym; nadmiernej dźwigni finansowej, niewypłacalności, dokonuje oceny adekwatności kapitałowej. W zakresie administrowanych ryzyk Biuro monitoruje przyjęty poziom apetytu na ryzyko oraz wskaźniki ryzyka i limity, sygnalizuje Zarządowi Banku przypadki przekroczeń oraz wyjaśnia przyczyny powodujące przekroczenia. Biuro wykonuje testy warunków skrajnych w zakresie ryzyk, którymi zarządza oraz podsumowanie testów tzw. analizę scenariuszową. Do zadań Biura należy opracowywanie projektów regulacji wewnętrznych Banku obejmujących: zasady zarządzania ryzykami (w tym propozycji limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko) pozostającymi w administracji Biura oraz ocenę adekwatności kapitałowej, a także ich weryfikacja.

Biuro Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym oraz Biuro Zarządzania Ryzykiem Kredytowym i Kapitałowym uczestniczą w opracowywaniu i aktualizacji Planów naprawy, wykonują czynności wynikające z Planu naprawy, a także z Instrukcji monitorowania wskaźników Planu naprawy w Krakowskim Banku Spółdzielczym, oceniają ryzyka przy wdrażaniu nowych produktów bankowych oraz ich monitorowaniu, opiniują planowane inwestycje kapitałowe.

Pozostałe komórki organizacyjne uczestniczą w procesie zarządzania ryzykami a ich szczegółowe zadania w zależności od rodzaju ryzyka zawarte są w regulacjach Banku z zakresu zarządzania poszczególnymi ryzykami i oceny adekwatności kapitałowej.

9. System kontroli w ramach zarządzania ryzykiem

System kontroli wewnętrznej w ramach systemu zarządzania ryzykami funkcjonuje zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

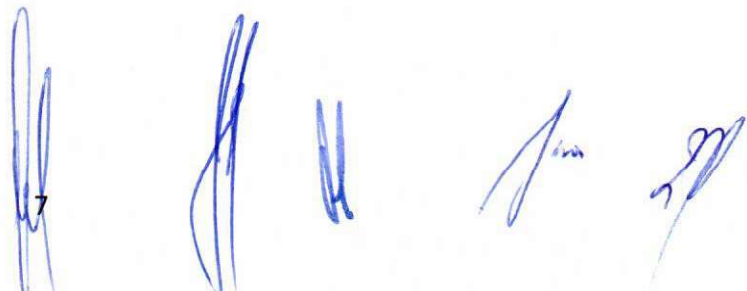
Rozdział IV. Wyniki działalności i sytuacja finansowa

1. Podstawowe cele działalności na rok sprawozdawczy zostały określone między innymi w Planie finansowym Krakowskiego Banku Spółdzielczego na 2017r.
Realizacja podstawowych zadań Planu finansowego jak niżej:
 - wypracowano zysk brutto w wysokości 10.604 tys. zł., tj. niższy od zaplanowanego o 5.396 tys. zł.,
 - podatek dochodowy wyniósł 4.518 tys. zł., tj. niższy o 1.882 tys. zł. od zaplanowanego.
 - zysk netto osiągnął poziom 6.086 tys. zł., tj. niższy o 3.514 tys. zł. od planowanego,
 - zobowiązania wobec sektora niefinansowego i budżetowego osiągnęły stan 2.562.565 tys. zł. tj. 106% wartości planowanej,
 - należności od sektora niefinansowego i budżetowego osiągnęły wartość 1.566.300 tys. zł - plan w tym zakresie wykonano w 94%.
 - udział kredytów zagrożonych osiągnął poziom 14,6% i był niższy od zaplanowanego o 1,4%.

Osiągnięte wyniki za 2017 r. oraz sytuację finansową Banku Zarząd uznaje za umiarkowaną.

Na dzień 31.12.2017r.:

- stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła 0,21 %.
 - koszty ogółem osiągnęły stan 146.524 tys. zł., przychody ogółem ukształtowały się na poziomie 157.128 tys. zł.
2. Nie stwierdzamy zdarzeń, które istotnie wpływały na działalność, wyniki i sytuację Banku, co dotyczy również zdarzeń po zakończeniu roku obrachunkowego do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania.
 3. W roku 2017 Bank dokonywał połączenia po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego z Bankiem Spółdzielczym w Praszce i Bankiem Spółdzielczym w Mierzęcicach, które to funkcjonują obecnie jako Oddziały KBS.
Istotne sprawy sporne oraz sprawy zbiorowe nie występowały.
 4. Bank nie zawierał umowy, o której mowa w art.141t ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. 1997 nr 140 poz. 939 z późn. zm.).
 5. Bank nie otrzymał wsparcia finansowego pochodzącego ze środków publicznych, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1436).

Rozdział V. Perspektywy

1. Bank w 2018r. będzie kontynuował wielokierunkowe działania zmierzające do poprawy wskaźników efektywnościowych. Bank jest zdeterminowany, żeby w bieżącym roku zwiększyć osiągnięte zyski pomimo ograniczenia jakim są niskie stopy procentowe oraz stały poziom obligi.
2. Konsekwentnie będziemy powiększać bazę swoich klientów.
Priorytetem w działalności kredytowej będzie sprzedaż produktów wysokomarżowych, co zwiększy przychody odsetkowe i prowizyjne. W tej grupie produktów główną rolę odgrywać będą małe, zdywersyfikowane kredyty gospodarcze dla firm mikro oraz małych i średnich przedsiębiorstw, a także kredyty detaliczne.
3. Przewidujemy w 2018r. utrzymać poziom obligi kredytowego z końca 2017 roku oraz zwiększyć stan depozytów o 3%.
Mając na uwadze pogarszającą się sytuację części podmiotów korzystających z kredytów, przewidujemy saldo rezerw celowych i aktualizacji na poziomie wyższym niż w 2017 r.
4. Planujemy, że Bank osiągnie zysk brutto wyższy niż w roku 2017 o około 2,4 mln zł.
5. Planujemy zwiększyć sieć placówek bankowych. Bank otworzył na początku roku Oddział w Krośnie oraz filię w Kalwarii Zebrzydowskiej. Bank zamierza otworzyć jeszcze placówkę w Rzeszowie.

Rozdział VI. Zasady ładu korporacyjnego

1. Bank wprowadził „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wymagane przez Komisję Nadzoru Finansowego w dokumencie o nazwie „Polityka Ładu Korporacyjnego Krakowskiego Banku Spółdzielczego”, którą zatwierdziła Rada Nadzorcza Banku.
Dokument ten stanowi zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z udziałowcami i klientami, organizację i funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.
2. „Polityka Ładu Korporacyjnego Krakowskiego Banku Spółdzielczego” jest udostępniona dla klientów Banku na jego stronie internetowej.

Kraków, 24 kwietnia 2018 r.

Wiceprezes Zarządu

Józef Nasiadka

Wiceprezes Zarządu

Tomasz Tuteja

Wiceprezes Zarządu

Kazimierz Góra

Wiceprezes Zarządu

Andrzej Grzybek

Prezes Zarządu

Zbigniew Bodzioch

BIEGŁY REWIDENT
Nr 5969.

mgr Gerard Ceglarek